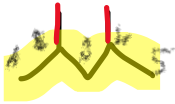

Hargnenud ahelaga alkaanide ja tsükloalkanide nimetamine

Endiselt kasuta alkaanide ja alküülrühmade tabelit.

Kui Sa pole veel vaadanud eelmise nädala õppematerjali, siis tee seda nüüd.

Anname nimetuse mõnele keerulisematele struktuuridele

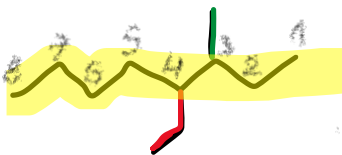

Siin on 2 ühesugust hargnemist. Peaahel on kollane, hargnemised punased.

Peaahelas on 5 C-d, hargnemised on mõlemad 1 C ga (mõlemad on metüülid)

Näeme, et hargnemised on 2. ja 4. C juures

2,4-dimetüülpentaan (Di on sellepärast, et metüüle on 2 tükki).

Peaahelas on 8 C-d. Kõrvalahelaid on 2. Seekord on nad erineva pikkusega. Punases on 2 C-d ja rohelises on 1C. Vaatan tabelist: 1C ga on metüül, 2 C ga on etüül.

Kuna e täht on tähestikus enne m, siis etüül tuleb esimesena mainida

4-etüül-3-metüül....

nüüd vaatan tabelist, mis on 8 C ga alkaani nimi, näen, et oktaan. Selle panen nimetuse lõppu, saan

4-etüül-3-metüül-oktaan. Nüüd on valmis

Siin on 3. C küljes 2 metüülrühma: üks on üleval, teine allpool

Peaahelas 5 C-d

Nimetus on 3,3-dimetüülpentaan

Tsükloalkanid on alkaanid, mille molekulid on hulknurga kujulised

Tsüklopropaan

tsüklobutaan

tsüklopentaan

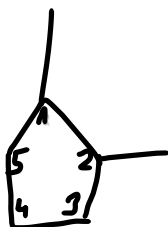
tsükloheksaan

Ka tsükloalkaanidel saab olla hargnemisi ehk kõrvalahelaid

Kui tsükloalkaanil on 1 hargnemine, siis numbreit pole vaja

Tema nimi on metüültsüklopentaan

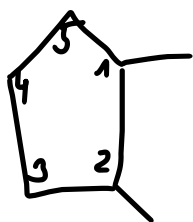

Kui on rohkem kui 1 kõrvalahelaid, siis tuleb panna numbrid. Päripäeva

1,2-dimetüültsüklopentaan

1,3-dimetüültsüklopentaan

Siin tuleb vaadata seda, et ülemine C pole alati nr. 1, vaid üks hargnemisega C on 1 ja temast liigud päripäeva

See on ka 1,2-dimetüültsüklopentaan